

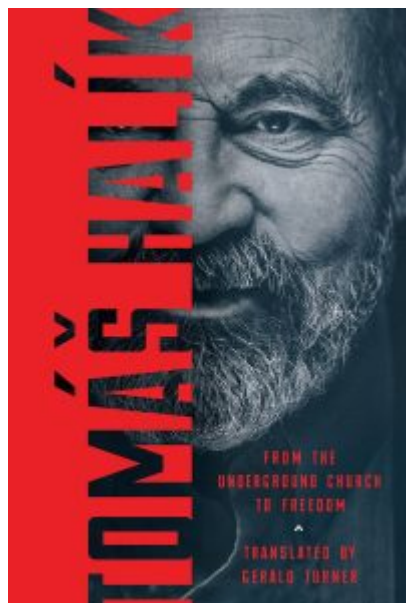
Autobiografie Tomáše Halíka se v USA stala nejlepší náboženskou knihou roku

Publikace, která ve Spojených státech amerických vyšla pod názvem *From the Underground Church to Freedom*, v originále *To že byl život?*, získala zlatou medaili za nejlepší knihu roku 2019 v oblasti náboženství. Profesor Halík v ní mapuje fungování podzemní církve i svou cestu k víře a kněžství.

Nejlepší knihy roku v nejrůznějších žánrech každoročně oceňuje americký literárněkritický měsíčník *Foreword*. Halíkova autobiografie s podtitulem „Z podzemní církve do labyrintu svobody“ dosud vyšla česky, polsky, německy, portugalsky a holandsky.

Podle Tomáše Halíka je pro anglicky mluvící svět i čtenáře z dalších zemí nejzajímavější právě jeho zkušenost z takzvané podzemní církve, která je pro mnohé exotická. *„Možná jim kniha pomohla pochopit, proč se u nás komunismus udržel tak dlouho a co vše v lidech zanechal. Uvědomili si nejspíš také to, že přechod od autoritativního policejního režimu k demokracii je dlouhodobý a náročný proces,“* uvádí Tomáš Halík, který působí

na Ústavu filosofie a religionistiky FF UK.

Jeho memoáry propojují několik rovin: životní příběh Tomáše Halíka včetně jeho duchovní cesty a intelektuálního vývoje, reflexi doby i proměnu společnosti a církve během pohnutých 70 let moderních českých dějin. *„Samozřejmě, že některé vzpomínky se mi nevybavovaly lehce – ať už šlo o dramatické události kolem roku 1989, kdy jsem měl pocit, že mne strhla divoká řeka, a tehdejší zážitky mi dodnes splývají jako ve zrychleném filmu, anebo například traumatická zklamání z vývoje české katolické církve, která promarnila jedinečné příležitosti, jež se jí otevřely kolem pádu komunismu.“*

Halíkovu knihu doplňují svědectví o setkáních se zajímavými osobnostmi z církevního, politického a intelektuálního světa, jako byli Václav Havel, Jan Pavel II., papež Benedikt XVI., kardinálové Tomášek, König, Roger Schütz a další. *„Ve své knize několikrát zdůrazňuji, že se nepokouším psát objektivní dějiny, nýbrž přiznávám a reflektuji pozici insidera, který si dobře uvědomuje, že každý pohled je limitovaný perspektivou vlastní zkušenosti, kultury, vzdělání a životní filozofie. Nikdo není imunní vůči pokušení nepokory a sebestylizace. Mně toto pokušení pomáhá překonávat smysl pro humor a sebeironie, kterou snad pozorný čtenář v mé knize také najde.“*

Při psaní memoárů se často stane, že člověk vychází vstříc jak podvědomému očekávání druhých, tak diktátu vlastního

narcismu a stylizuje se jako nějaký „příklad pro druhé“, pokud nepodlehne druhému extrému, exhibicionistickému sebemrskačství. Mám rád bonmot, připisovaný Einsteinovi, že člověk musí vždy dávat druhým příklad – a nelze-li jinak, alespoň příklad odstrašující. Já opravdu nepovažuji sám sebe za „vzor a příklad“ pro nikoho. Život úplně každého člověka – s jeho hledáním, dary i omyly – je jedinečný a má v Božích očích nekonečnou cenu. Nietzsche říká ústy svého Zarathustry: Neptejte se mne na cestu! Ani já jsem se neptal na cestu, ptal jsem se cest samých. To jediné, co vám mohu říci, je: Toto je moje cesta. A teď mi ukažte tu svoji!

Za svou publikační činnost získal Tomáš Halík již několik ocenění. V roce 2016 obdržel v USA za publikaci *I Want You To Be* zlatou medaili za nejlepší knihu roku v oblasti filozofie, v roce 2014 Templetonovu cenu, označovanou také jako Nobelova cena za náboženství. Napsal desítky knih, které se zabývají rasismem, politickou a náboženskou intolerancí, procesem sekularizace a evropskou integrací. V roce 2016 mu byl udělen čestný doktorát na Oxfordské univerzitě ve Velké Británii, v roce 2020 byl jmenován mimořádným profesorem na americké Boston College.